

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỞ TP.HCM

**ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC
LUẬT THƯƠNG MẠI 1**

Khoa Kinh Tế

2009

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

1 THÔNG TIN CHUNG VỀ MÔN HỌC

1.1 Tên môn học : Luật thương mại 1

1.2 Mã môn học : BLAW3401

1.3 Trình độ : Đại học

1.4 Ngành : Luật kinh tế

1.5 Khoa phụ trách : Khoa Kinh Tế

1.6 Số tín chỉ : 4

1.7 Yêu cầu đối với môn học

- Điều kiện tiên quyết : sinh viên đã học qua môn: Lý luận về nhà nước và pháp luật (Pháp luật đại cương)
- Các yêu cầu khác : không

1.8 Yêu cầu đối với sinh viên :

Sinh viên cần thực hiện một số yêu cầu trong quá trình học tập:

Nghiên cứu tài liệu học tập theo yêu cầu giảng viên

Tham gia tích cực vào bài giảng và thảo luận

Chuẩn bị trước các văn bản luật: Luật doanh nghiệp; Luật thương mại; Luật phá sản doanh nghiệp và hợp tác xã...

2 MÔ TẢ MÔN HỌC VÀ MỤC TIÊU

2.1 Mô tả môn học:

Nội dung của môn học luật thương mại 1 được chia thành 2 phần:

Phần 1 trình bày khái quát về luật thương mại và pháp luật về chủ thể kinh doanh (thương nhân)

Phần 2 trình bày nội dung cơ bản về áp dụng pháp luật phá sản doanh nghiệp và hợp tác xã đối với các doanh nghiệp, HTX bị vỡ nợ

Với 2 phần cơ bản trên, nội dung cơ bản của môn học Luật thương mại 1 bao gồm những vấn đề sau đây:

- Trình bày các quy định pháp luật về thương nhân, chủ thể chính tham gia hoạt động thương mại và hành vi thương mại.

- Các quy định pháp luật về đặc điểm và hoạt động của từng loại thương nhân, bao gồm các loại hình doanh nghiệp, hợp tác xã và hộ kinh doanh.
- Quy định pháp luật về Thành lập, tổ chức và quản lý các loại hình doanh nghiệp, hợp tác xã và hộ kinh doanh.
- Các quy định về việc góp vốn trong doanh nghiệp, các hình thức xử lý vốn của từng loại doanh nghiệp
- Các quy định về cách thức tổ chức lại doanh nghiệp, hợp tác xã, và các quy định về giải thể, phá sản nhằm chấm dứt đời sống pháp lý của doanh nghiệp, hợp tác xã.
- Trình bày các quy định pháp luật về thủ tục giải quyết yêu cầu phá sản đối với doanh nghiệp, hợp tác xã.

2.2 Mục tiêu môn học:

Về Kiến thức:

Giúp người học có hiểu biết một cách đầy đủ về thương nhân và các hoạt động thương mại.

Phân biệt được từng loại thương nhân với những đặc điểm pháp lý khác nhau, biết nhận diện những ưu điểm, hạn chế của từng loại thương nhân.

Hiểu biết về việc thành lập, tổ chức lại và giải thể thương nhân.

Biết cách tổ chức quản lý hoạt động của các loại thương nhân phù hợp với quy định pháp luật nhằm đạt mục tiêu lợi nhuận.

Hiểu biết về cách thức góp vốn và xử lý vốn trong hoạt động thương mại của từng loại thương nhân.

Có ý thức trong quản lý kinh doanh nhằm hạn chế rủi ro dẫn đến tình trạng phá sản.

Biết cách vận dụng các quy định pháp luật về phá sản nhằm tránh những thiệt hại nặng nề khi ở trong tình trạng phá sản.

Về Nhận thức:

Có nhận thức và thái độ đúng đắn về tự do hoạt động thương mại của các thương nhân.

Có ý thức chấp hành tốt các quy định pháp luật về kinh doanh nhằm bảo vệ quyền và lợi ích chung thương nhân, của nhà nước và xã hội.

3 NỘI DUNG CHI TIẾT MÔN HỌC

STT	BÀI	MỤC TIÊU	MỤC, TIỂU MỤC
1	Khái quát về Luật thương mại	Cung cấp cho người học những khái niệm cơ bản về thương nhân, các dấu hiệu để xác định thương nhân, phân biệt các loại thương nhân. Khái niệm cơ bản về hành vi thương mại, đặc điểm của hành vi thương	1. Khái niệm và đặc điểm của luật thương mại Khái niệm Đặc điểm 2. Hành vi thương mại khái niệm

		<p>mại và nhận diện hoạt động thương mại và xác định được luật áp dụng</p>	<p>Đặc điểm</p> <p>Phân loại</p> <p>3. Thương nhân</p> <p>Khái niệm</p> <p>Đặc điểm</p> <p>Các loại thương nhân</p> <p>4. Nguồn của luật thương mại</p> <p>Văn bản QPPL</p> <p>Điều ước quốc tế</p> <p>Tập quán thương mại</p>
2	Những quy định chung về doanh nghiệp	<p>Giúp người học hiểu rõ các loại hình doanh nghiệp, đối tượng có quyền thành lập doanh nghiệp, thủ tục thành lập doanh nghiệp, cách thức tiến hành tổ chức lại doanh nghiệp và việc tiến hành giải thể doanh nghiệp theo đúng thủ tục pháp luật. Các quyền và nghĩa vụ cơ bản của doanh nghiệp trong môi trường kinh doanh.</p>	<p>1. Khái niệm và phân loại doanh nghiệp</p> <p>Khái niệm doanh nghiệp</p> <p>Phân loại doanh nghiệp</p> <p>2. Thành lập, tổ chức lại và giải thể doanh nghiệp</p> <p>Thành lập doanh nghiệp</p> <p>Tổ chức lại doanh nghiệp</p> <p>Giải thể doanh nghiệp</p> <p>3. Quyền và nghĩa vụ của doanh nghiệp</p>
3	Công ty trách nhiệm hữu hạn	<p>Cung cấp kiến thức pháp luật về mô hình công ty trách nhiệm hữu hạn, giúp người học hiểu được đặc điểm luật định của 2 loại hình công ty trách nhiệm hữu hạn, biết được cách thức xử lý vốn trong công ty, quyền và nghĩa vụ của người góp vốn vào công ty, cơ cấu tổ chức và quản lý trong công ty, phân tích được ưu điểm và hạn chế của loại hình kinh doanh này so với các loại hình kinh</p>	<p>1. Công ty trách nhiệm hữu hạn 2 thành viên trở lên</p> <p>1.1 Khái niệm và đặc điểm</p> <p>1.2 Thành viên công ty</p> <p>1.3 Các hình thức xử lý vốn</p> <p>1.4. Cơ cấu tổ chức và quản lý của công ty</p> <p>2. Công ty trách nhiệm hữu hạn 1 thành viên</p> <p>Khái niệm và đặc điểm</p> <p>Chủ sở hữu công ty</p> <p>Cơ cấu tổ chức và quản lý của</p>

		doanh khác.	công ty
4	Công ty cổ phần	Cung cấp cho người học kiến thức pháp luật về loại hình công ty cổ phần, phân biệt được các khái niệm cổ phần, cổ phiếu và cổ đông. các hoạt động góp vốn, huy động vốn trong công ty. cơ cấu tổ chức và quản lý công ty. Nhận diện được mô hình công ty cổ phần là công ty mang tính đại chúng, khả năng phát triển vốn không giới hạn và thích hợp với môi trường kinh doanh có tính cạnh tranh cao	<ol style="list-style-type: none"> 1. khái niệm và đặc điểm 2. Cổ phần, cổ phiếu cổ đông Cổ phần Cổ phiếu Cổ đông 3. Các Quy định về vốn trong công ty: <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Góp vốn, chuyển nhượng và mua lại vốn góp 3.2. Huy động vốn 3.3. Tăng giảm vốn điều lệ 4. Cơ cấu tổ chức và quản lý công ty .
5	Công ty hợp danh	Cung cấp cho người học kiến thức về loại hình doanh nghiệp hợp danh, các thành viên chịu trách nhiệm đối với các khoản nợ của công ty được xác lập trên tư cách hợp danh hoặc góp vốn; biết được cách thức tổ chức quản lý công ty, qua kiến thức được cung cấp, người học có thể so sánh công ty hợp danh với các doanh nghiệp hữu hạn để phân biệt được những khác biệt giữa các loại hình công ty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Khái niệm và đặc điểm 2. Thành viên công ty Thành viên hợp danh Thành viên góp vốn 3. Cơ cấu tổ chức và quản lý công ty
6	Doanh nghiệp tư nhân	Cung cấp cho người học kiến thức về doanh nghiệp tư nhân, một loại hình kinh doanh do cá nhân làm chủ và chịu trách nhiệm vô hạn đối với các khoản nợ của doanh nghiệp. nhân biết quyền và nghĩa vụ của chủ doanh nghiệp đối với DNTN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Khái niệm và đặc điểm 2. Quyền và nghĩa vụ của chủ DTN đối với doanh nghiệp tư nhân Quyền và nghĩa vụ của chủ DN ở phương diện doanh nghiệp Quyền và nghĩa vụ của chủ DN ở phương diện sở hữu 3. Cơ cấu tổ chức và quản lý

			của DNTN
7	Một số quy định pháp luật đặc thù về doanh nghiệp có vốn Nhà nước	Cung cấp cho người học kiến thức cơ bản về các doanh nghiệp có vốn nhà nước, giúp người học biết được đặc trưng luật định của doanh nghiệp có vốn nhà nước, phân biệt được doanh nghiệp có vốn nhà nước với doanh nghiệp 100% vốn nhà nước, nhận diện được các cơ quan đại diện sở hữu nhà nước, quyền và nghĩa vụ của chủ sở hữu nhà nước đối với doanh nghiệp nhà nước, các hình thức chuyển đổi doanh nghiệp 100% vốn nhà nước.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Khái niệm, đặc điểm và phân loại DN có vốn Nhà nước 2. Chủ sở hữu nhà nước và cơ chế đại diện chủ sở hữu nhà nước 3. Quyền và nghĩa vụ của chủ sở hữu nhà nước trong DN có vốn nhà nước 4. Chuyển đổi doanh nghiệp 100% vốn nhà nước
8	Hộ kinh doanh	Cung cấp cho người học các quy định pháp luật về mô hình hộ kinh doanh, là chủ thể kinh doanh do cá nhân, nhóm người hoặc hộ gia đình làm chủ, biết được các đặc điểm của hộ kinh doanh, sự khác biệt giữa hộ kinh doanh với các loại hình doanh nghiệp nhất là đối với doanh nghiệp tư nhân	<ol style="list-style-type: none"> 1. Khái niệm và đặc điểm 2. Đăng ký kinh doanh, tạm ngừng và chấm dứt hoạt động của Hộ kinh doanh 3. Quyền và nghĩa vụ Hộ kinh doanh 4. Tổ chức quản lý hộ kinh doanh
9	Hợp tác xã	Người học cần biết được hợp tác xã là tổ chức kinh tế tập thể, có nguyên tắc và mục đích hoạt động khác với mục đích của doanh nghiệp, hiểu rõ quyền và nghĩa vụ của HTX trong hoạt động kinh doanh, quyền và nghĩa vụ của xã viên trong HTX và cách thức tổ chức quản lý của hợp tác xã,	<ol style="list-style-type: none"> 1. Khái niệm Hợp tác xã 2. Nguyên tắc hoạt động 3. Thành lập và đăng ký kinh doanh 4. Quyền và nghĩa vụ của HTX 5. Xã viên 6. Tổ chức quản lý hoạt động HTX 7. Tổ chức lại và giải thể HTX 8. Liên hiệp HTX và liên minh HTX

10	Phá sản doanh nghiệp và hợp tác xã	Người học nhận biết Phá sản là điều tất yếu phải có trong kinh doanh, dù các chủ thể kinh doanh có muốn hay không? Hiểu rõ mục đích của áp dụng phá sản, phân loại được phá sản, biết được đối tượng có quyền áp dụng phá sản khi vỡ nợ và trình tự, thủ tục giải quyết phá sản doanh nghiệp và hợp tác xã theo luật	<p>1. Khái quát về phá sản</p> <p>Khái niệm phá sản</p> <p>Khái niệm tình trạng phá sản</p> <p>Mục đích của phá sản</p> <p>Phân loại phá sản</p> <p>Phân biệt phá sản với giải thể doanh nghiệp, HTX</p> <p>Đối tượng áp dụng phá sản</p> <p>2. Trình tự thủ tục giải quyết phá sản doanh nghiệp, hợp tác xã</p> <p>Đối tượng có quyền và nghĩa vụ nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản</p> <p>Thẩm quyền giải quyết phá sản</p> <p>Trình tự, thủ tục giải quyết mở thủ tục phá sản</p>
----	------------------------------------	--	---

4 HỌC LIỆU

4.1 Tài liệu bắt buộc

- Trường đại học luật hà nội, Giáo trình luật thương mại tập 1, Nxb, CAND, Hà nội, 2009.

4.2 Tài liệu tham khảo

- Giáo trình luật kinh tế, Nxb, ĐHQG, 2007.
- Bùi Ngọc Tuyên (2008) tài liệu hướng dẫn học tập môn Luật kinh doanh, Đại học Mở TPHCM .

5 TỔ CHỨC GIẢNG DẠY, HỌC TẬP

BÀI	HÌNH THỨC TỔ CHỨC DẠY MÔN HỌC			Tổng
	Thuyết trình			
	Lý thuyết	Bài tập	Thảo luận	
Bài 1	4 tiết	Câu hỏi chuẩn bị	2 tiết	6tiết

Bài 2	8 tiết	Câu hỏi chuẩn bị Và BT thảo luận	2 tiết	10 tiết
Bài 3	8 tiết	Câu hỏi chuẩn bị Và BT thảo luận	2 tiết	10 tiết
Bài 4	6 tiết	Câu hỏi chuẩn bị Và BT thảo luận	2 tiết	8 tiết
Bài 5	3 tiết	Câu hỏi chuẩn bị Và BT thảo luận	2 tiết	5 tiết
Bài 6	3 tiết	Câu hỏi chuẩn bị Và BT thảo luận	1 tiết	4 tiết
Bài 7	3 tiết	Câu hỏi chuẩn bị Và BT thảo luận	1 tiết	4 tiết
Bài 8	2	Câu hỏi chuẩn bị Và BT thảo luận	1 tiết	3 tiết
Bài 9	4	Câu hỏi chuẩn bị Và BT thảo luận	2 tiết	6 tiết
Bài 10	10	BT thảo luận	2 tiết	12 tiết

6 ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

STT	HÌNH THỨC ĐÁNH GIÁ	TRỌNG SỐ
1	Kiểm tra giữa kỳ: Giảng viên có thể áp dụng các hình thức sau đây để đánh giá: Bài tập tự luận, thảo luận tình huống, tiểu luận, bài thu hoạch (nếu có đi thực tế).	30% điểm môn học
2	Kiểm tra cuối kỳ : trắc nghiệm + tự luận	70% điểm môn học

7 DANH SÁCH GIẢNG VIÊN, TRỢ GIẢNG

7.1 Giảng viên: BÙI NGỌC TUYỀN

- Học vị: Thạc sĩ
- Thời gian, địa điểm làm việc: Trường đại học Mở TPHCM

- Địa chỉ liên hệ: 97 Võ Văn Tần, quận 3, TPHCM
- Email: buingoctuyen@gmail.com

7.2 Giảng viên: TÊN GIẢNG VIÊN

- Học vị:
- Thời gian, địa điểm làm việc:
- Địa chỉ liên hệ:
- Email:

Ban giám hiệu

Trưởng phòng QLĐT

Trưởng khoa